

Posudek vedoucího diplomové práce:
Téma práce: Specifika vlastnictví pozemků ve zvláště chráněných území
Natálie Allohová

Diplomová práce Natálie Allohové na téma „Specifika vlastnictví pozemků ve zvláště chráněných územích“ má celkem 209 stran, **počet znaků vlastního textu práce je 555.930 znaků včetně mezer a poznámek pod čarou**. Práce se skládá celkem z pěti dále členěných kapitol a nečíslovaného úvodu a závěru práce, členěného seznamu pramenů, česky a anglicky psaného abstraktu s uvedením klíčových slov v českém a anglickém jazyce. Práce tak splňuje veškeré požadované formální náležitosti. **Byla odevzdána 18. května 2022.**

- 1. Aktuálnost tématu.** Zvolené téma považuji za vysoce aktuální. Vedle aktuálnosti dané společenskou významností tématu řešícího vztah vlastnického práva a zvláštní územní ochrany přírody, tedy dvou hodnot požívajících ústavní ochrany, je aktuálnost dána dynamickým legislativním vývojem. Vedle nedávné rozsáhlé novelizace zákona o ochraně přírody a krajiny, které se týkala právní úpravy národních parků (zákon č. 123/2017 Sb.), se tématu diplomové práce dotýkají další novelizace, zejména rekonstrukce stavebního práva (tzv. změnový zákon - zákon č. 284/2021 Sb.). Současně jsou neustále aktuální diskuse o výstavbě v národních parcích Šumava a Krkonoše a v jejich ochranných pásmech. Připravuje se vyhlášení dalších velkoplošných ZCHÚ. Zejména záměr na vyhlášení národního parku Křivoklátsko je provázen často bouřlivými diskusemi a obavami ze strany dotčených obcí a obyvatel. Téma vlastnictví pozemků v národních parcích je v těchto diskusích velmi akcentováno. Diplomantka zpracovává práci způsobem, který aktuálnost tématu plně zohledňuje.
- 2. Náročnost tématu.** Materií, kterou práce zpracovává, považuji za náročnou. Jedná se o poměrně složité téma řešící vztah soukromého a veřejného práva, vyžadující zejména znalost práva životního prostředí, především zákona o ochraně přírody a krajiny a občanského práva, zejména problematiky vlastnictví nemovitostí a to včetně specifik vlastnictví státu. Zároveň je k jeho pochopení a odpovídajícímu zpracování nezbytná práce s poměrně rozsáhlou judikaturou. V neposlední řadě pak k obtížnosti materie přispívá skutečnost, že zpracování tématu vyžaduje také znalost věcných souvislostí.
- 3. Formální a systematické členění práce.** Práce je uspořádána do dvou částí, které tvoří pět dále členěných kapitol, a nečíslovaného úvodu a závěru. Používá tři úrovně členění. Jednotlivé kapitoly a subkapitoly na sebe logicky navazují a umožňují komplexní zpracování rozsáhlého tématu. Po nečíslovaném úvodu, ve kterém diplomantka vymezuje cíle práce a nastiňuje její strukturu a metodologii se první část práce, kterou tvoří strukturovaná první kapitola, věnuje právním východiskům tématu práce. Druhá část práce je tvořena druhou až pátou kapitolou a věnuje se vlastnímu tématu práce tedy specifikům vlastnictví pozemků ve zvláště chráněných územích. Postupně jsou v této části analyzovány klíčové instituty tématu: postavení subjektů vlastnického práva, omezení vlastnického práva k pozemkům v ZCHÚ, problematika náhrad za ztížení a zemědělského a lesního hospodaření a finančních příspěvků na péči, právní režim pozemků v ZCHÚ se zaměřením na postavení vlastníka pozemků. Každá kapitola je opatřena dílčím shrnutím, což výrazně přispívá k přehlednosti textu. Zvolená stavba tématu diplomové práce výborně strukturuje, je zcela logická a přehledná a umožňuje komplexní zpracování zvoleného tématu.

- 4. Hodnocení práce - vyjádření k práci.** Diplomovou práci hodnotím jako nadstandardní nejen co do rozsahu (vlastní text práce má téměř 310 stran), ale především co se týče kvality a hloubky provedené analýzy. Byť je práce nadstandardně rozsáhlá, diplomantka se mnou tuto skutečnost opakovaně konzultovala, v textu nejsou zbytečné údaje a potenciál k jejímu zestručnění je minimální. Diplomová práce téma zpracovává tvůrčím způsobem, identifikuje problémové otázky (namátkou postavení správ národních parků, postavení vlastníků v procesu vyhlášení ZCHÚ, problematika náhrad za omezení vlastnického práva včetně otázky náhrad vyplácených státu jako subjektu vlastnického práva) a napříč práci zaznívají autorčina vlastní stanoviska, hodnocení právní úpravy a návrhy *de lege ferenda*. Velmi oceňuji pozornost, kterou diplomantka věnuje postavení státu jako vlastníka pozemků v ZCHÚ. Výborná je taktéž analýza střetu vlastnického práva s veřejným zájmem na ochraně přírody provedená ve třetí a čtvrté kapitole. Analyzuje klíčové aspekty omezení vlastníka pozemků v ZCHÚ, jeho postavení a možnosti, včetně institutů umožňujících motivaci vlastníka k ochraně pozemků v ZCHÚ. Také v páté kapitole věnované právnímu režimu pozemků v ZCHÚ se autorce podařilo držet se perspektivy postavení vlastníka a zabývat se instituty důležitými z tohoto pohledu. Z hlediska cílů a závěrů práce oceňuji především celkovou orientaci na vlastnického právo jakožto významný nástroj ochrany zvláště chráněných území. S tímto přístupem ke zpracování tématu se plně ztotožňuji.
- Práce dosahuje výborné úrovně také po stránce grafické a stylistické. Práce je zpracována na základě velkého množství pramenů včetně rozsáhlé judikatury, zejména Ústavního soudu a obou nejvyšších soudů, a nemám k ní žádné připomínky, naopak oceňuji rozsáhlé množství pramenů a způsob jejich využití.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka si jako cíl práce vymezila představit a analyzovat zásadní instituty specifické pro ZCHÚ, se kterými se vlastník pozemků může setkat. Cíl práce byl bezesporu splněn.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce byla, pokud je mi jako vedoucí práce známo, vypracována samostatně. Prameny jsou řádně citovány. Protokol kontroly (turnitin) uvádí celkovou míru podobnosti 27%, shoda s jednotlivými zdroji je v jednom případě 11 %, ve dvou případech 2 % a v ostatních 1% a méně.
Logická stavba práce	Výborně
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Výborně
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Výborně
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Výborně
Jazyková a stylistická úroveň	Výborně

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Návrh klasifikace a doporučení k obhajobě: Diplomovou práci Natálie Allohové hodnotím jako nadstandardní po všech stránkách a jako takovou ji **doporučuji k ústní obhajobě s navrženým stupněm hodnocení výborně.**

Otázky k obhajobě:

1. V práci věnujete značný prostor postavení státu jako vlastníka pozemků v ZCHÚ. Stručně představte své závěry týkající se tohoto tématu.
2. Jaký z nástrojů motivujících vlastníka pozemků v ZCHÚ k jejich ochraně považujete za nejúčinnější a proč? Zhodnoťte tento nástroj jak z hlediska jeho kladů tak případných nedostatků a možností *de lege ferenda*.
3. V současné době je v různém stadiu příprav záměr na vyhlášení třech velkoplošných území. Programové prohlášení současné vlády obsahuje záměr na vyhlášení dvou nových národních parků (Křivoklátsko a tzv. „Česká Amazonie“ – soutok Moravy a Dyje,) dále se připravuje vyhlášení CHKO Krušné hory. Jak byste se s využitím závěrů své práce argumentačně postavila k obavám dotčených vlastníků popř. obcí?

V Praze dne 21. 6. 2022

JUDr. Martina Franková, Ph.D.